C/2024/504

23.1.2024

P9_TA(2023)0234

Partnerskaps- och samarbetsavtalet mellan EU och Malaysia (resolution)

Europaparlamentets resolution som inte avser lagstiftning av den 14 juni 2023 om utkastet till rådets beslut om ingående på unionens vägnar av ramavtalet om partnerskap och samarbete mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Malaysias regering, å andra sidan (11714/2022 – C9-0430/2022 – 2022/0221M(NLE))

(C/2024/504)

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

— med beaktande av utkastet till rådets beslut om ingående, på unionens vägnar, av ramavtalet om partnerskap och samarbete mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Malaysias regering, å andra sidan (11714/2022),

— med beaktande av den begäran om godkännande som rådet har lagt fram i enlighet med artiklarna 209 och 218.6 andra stycket a led iii i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (C9-0430/2022),

— med beaktande av utkastet till ramavtal om partnerskap och samarbete mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Malaysias regering, å andra sidan (11732/2022),

— med beaktande av de gemensamma meddelandena från kommissionen och unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik av den 16 september 2021 *EU:s strategi för samarbete i regionen Indiska oceanen/Stilla havet* (JOIN(2021)0024) och av den 1 december 2021 *Global Gateway* (JOIN(2021)0030),

— med beaktande av sina resolutioner av den 7 juni 2022 om EU och säkerhetsutmaningarna i regionen Indiska oceanen/Stilla havet ([1]) och av den 5 juli 2022 om strategin för regionen Indiska oceanen/Stilla havet på området för handel och investeringar ([2]),

— med beaktande av ledarnas gemensamma uttalande som man enades om vid jubileumstoppmötet mellan EU och Sydostasiatiska nationers förbund (Asean) i Bryssel den 14 december 2022,

— med beaktande av sin resolution av den 3 oktober 2017 om EU:s politiska förbindelser med Asean ([3]),

— med beaktande av det samarbetsavtal mellan Europeiska ekonomiska gemenskapen och Filippinerna, Indonesien, Malaysia, Singapore och Thailand – medlemsländer i Sydostasiatiska nationers förbund (Asean) – som undertecknades den 7 mars 1980 ([4]) och som utgör den rättsliga ramen för förbindelserna mellan EU och Asean,

— med beaktande av det andra fakultativa protokollet till den internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter av den 15 december 1989, syftande till dödsstraffets avskaffande,

— med beaktande av den internationella konventionen om ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter av den 16 december 1966 och dess fakultativa protokoll,

— med beaktande av FN:s konvention mot tortyr och annan grym, omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning av den 10 december 1984 och dess fakultativa protokoll,

— med beaktande av den internationella konventionen till skydd för alla människor mot påtvingade försvinnanden av den 23 december 2010,

— med beaktande av FN:s flyktingkonvention från 1951 och dess protokoll från 1967,

— med beaktande av konventionerna från Internationella arbetsorganisationen (*ILO-konventionerna*),

([1]) EUT C 493, 27.12.2022, s. 32.
([2]) EUT C 47, 7.2.2023, s. 15.
([3]) EUT C 346, 27.9.2018, s. 44.
([4]) EGT L 144, 10.6.1980, s. 2.

— med beaktande av Romstadgan för den internationella brottmålsdomstolen av den 17 juli 1998,

— med beaktande av den internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter av den 16 december 1966 och dess fakultativa protokoll,

— med beaktande av sina resolutioner av den 11 september 2013 med Europaparlamentets rekommendation till rådet, kommissionen och Europeiska utrikestjänsten om förhandlingarna om partnerskaps- och samarbetsavtalet EU–Malaysia ([5]), av den 17 december 2015 om Malaysia ([6]) och av den 18 januari 2023 om mänskliga rättigheter och demokrati i världen och Europeiska unionens politik på området – årsrapport 2022 ([7]),

— med beaktande av artikel 105.2 i arbetsordningen,

— med beaktande av skrivelsen från utskottet för jordbruk och landsbygdens utveckling,

— med beaktande av betänkandet från utskottet för utrikes frågor (A9-0194/2023), och av följande skäl:

A. EU och regionen Indiska oceanen/Stilla havet är oupplösligt förbundna med varandra med tanke på det ömsesidiga beroendet mellan deras ekonomier och deras gemensamma globala utmaningar.

B. Parlamentet har uttryckt ett starkt engagemang för att stödja Asean som den centrala organisationen för regionalt samarbete. Malaysia är en av grundarna av Asean och har spelat en avgörande roll för att främja förbundets övergripande utveckling.

C. År 2022 firade EU och Asean 45 år av diplomatiska förbindelser. EU:s och Aseans ledare upprepade i ett gemensamt uttalande vid jubileumstoppmötet den 14 december 2022 att EU och Asean är strategiska partner med ett gemensamt intresse av en fredlig, stabil och välmående region.

D. Det nuvarande samarbetet mellan EU och Malaysia bygger på samarbetsavtalet mellan EU och Asean från 1980. Historiskt sett har Malaysia varit en nära partner till EU.

E. År 2004 bemyndigade rådet kommissionen att förhandla fram ett enskilt partnerskaps- och samarbetsavtal med Malaysia.

F. EU och Malaysia inledde förhandlingar om ett partnerskaps- och samarbetsavtal i februari 2011 och avslutade förhandlingarna den 12 december 2015.

G. Den 5 augusti 2016 lades utkast till rådets beslut om undertecknande och ingående av partnerskaps- och samarbetsavtalet fram för rådet som ett avtal mellan Europeiska unionen och Malaysia som ingås enbart av EU. Den 17 mars 2017 ansåg Ständiga representanternas kommitté att partnerskaps- och samarbetsavtalet bör undertecknas och ingås som ett ”blandat” avtal.

H. Malaysia samtyckte till att partnerskaps- och samarbetsavtalet skulle vara blandat, men föredrog att inte tillämpa avtalet interimistiskt.

I. EU och Malaysia undertecknade partnerskaps- och samarbetsavtalet den 14 december 2022.

J. Partnerskaps- och samarbetsavtalet kommer att stärka samarbetet på ett stort antal politikområden, däribland mänskliga rättigheter, icke-spridning av massförstörelsevapen, terrorismbekämpning, bekämpning av korruption och organiserad brottslighet, handel, migration, miljö, energi, klimatförändringar, transport, vetenskap och teknik, sysselsättning och sociala frågor, utbildning, jordbruk och kultur.

K. Båda parterna i partnerskaps- och samarbetsavtalet mellan EU och Malaysia har återigen bekräftat att de respekterar demokratiska principer och mänskliga rättigheter såsom de fastställs i den allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna och andra relevanta internationella instrument. Malaysias människorättssituation är fortsatt problematisk.

L. EU:s institutioner och organ, inklusive Europeiska utrikestjänsten, måste se till att EU:s och medlemsstaternas skyldigheter i fråga om mänskliga rättigheter genomförs konsekvent i EU:s gemensamma utrikes- och säkerhetspolitik.

M. Malaysias nya samlingsregering står inför stora utmaningar när det gäller att genomföra demokratiska reformer, bland annat på rättsstatsområdet, upprätthålla de mänskliga rättigheterna och övervinna en djup samhällspolarisering.

([5]) EUT C 93, 9.3.2016, s. 89.
([6]) EUT C 399, 24.11.2017, s. 137.
([7]) Antagna texter, P9_TA(2023)0011.

N. Malaysias lag om uppvigling och lag om kommunikationer och multimedia har använts, i vissa fall för att begränsa yttrandefriheten, mot ledamöter av landets parlament. Yttrande- och mötesfriheten i Malaysia är för närvarande under attack, med stöd av att det finns breda och vagt formulerade lagar, bland annat lagen om uppvigling, lagen om tryckerier och publikationer och avsnitten 504 och 505 b i strafflagen, som kriminaliserar uttalanden som leder till brott mot ”den allmänna ordningen”. Enligt olika rapporter från människorättsförsvarare använder malaysiska myndigheter i allt högre grad brottsutredningar för att trakassera journalister, aktivister i det civila samhället, akademiker och vanliga medborgare som använder sociala medier.

O. Malaysia har inte undertecknat FN:s flyktingkonvention från 1951. Omkring 185 000 flyktingar och asylsökande, inbegripet fler än 100 000 muslimer som är etniska rohingyer, är registrerade hos FN:s flyktingkommissariat (UNHCR) men har inte beviljats rättslig status. Malaysia har deporterat flyktingar tillbaka till Myanmar, vilket är en uppenbar kränkning av rätten till asyl och principen om non-refoulement.

P. Migrerande arbetstagare utgör omkring 20–30 % av landets arbetskraft och är ofta offer för tvångsarbete och människorättskränkningar. Flyktingar, asylsökande och statslösa löper också stor risk att utsättas för tvångsarbete eftersom de nekas tillgång till laglig anställning på grund av sin icke erkända status. Det finns aktuella belägg för att det förekommer tvångsarbete och barnarbete i Malaysia.

Q. Malaysia har inte skrivit under det andra fakultativa protokollet till den internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter, syftande till dödsstraffets avskaffande.

R. Den 3 april 2023 antog det malaysiska parlamentet ett lagförslag som skulle sätta stopp för den obligatoriska tillämpningen av dödsstraffet och begränsa dödsstraffet till allvarliga brott.

S. EU och Asean är båda varandras tredje största handelspartner. EU är Malaysias femte största handelspartner och Malaysia är EU:s tredje största handelspartner inom Asean.

T. Förhandlingarna om ett frihandelsavtal mellan EU och Malaysia inleddes 2010 men tog efter sju omgångar en paus 2012 på Malaysias begäran.

EU:s strategi för regionen Indiska oceanen/Stilla havet och strategiska partnerskap med Asean

1. Europaparlamentet noterar att regionen Indiska oceanen/Stilla havet har en tilltagande strategisk betydelse för Europa. Parlamentet upprepar sitt stöd för EU:s strategi för samarbete i regionen Indiska oceanen/Stilla havet.

2. Europaparlamentet understryker EU:s åtagande att verka för en fri, öppen och regelbaserad ordning i regionen Indiska oceanen/Stilla havet. Parlamentet upprepar att EU:s nya strategi för regionen Indiska oceanen/Stilla havet måste genomföras snabbt, för att ge EU:s partner i regionen möjlighet att tillsammans ta itu med de gemensamma utmaningarna, försvara den regelbaserade världsordningen och stå upp för EU:s och Aseans gemensamma värderingar och principer. Parlamentet förespråkar ett starkare samarbete med länderna i regionen, särskilt med Aseanländerna.

3. Europaparlamentet betonar att Asean är en strategisk partner för EU i regionen Indiska oceanen/Stilla havet. Parlamentet välkomnar jubileumstoppmötet mellan EU och Asean den 14 december 2022. Parlamentet uttrycker sin förhoppning om att genomförandet av det gemensamma uttalandet från EU:s och Aseans ledare kommer att leda till ett starkare samarbete med länderna i Sydostasien och i synnerhet med Malaysia. Parlamentet upprepar det politiska värdet av starka bilaterala förbindelser mellan Asean och EU i allmänhet, samt mellan Malaysia och EU i synnerhet.

4. Europaparlamentet upprepar sitt krav på ett snabbt genomförande av EU:s Global Gateway-strategi i samordning med strategin för regionen Indiska oceanen/Stilla havet. Parlamentet betonar den geopolitiska betydelsen av denna strategi, som integrerar hållbar utvecklingsinriktade, omdanande, motståndskraftiga och värdebaserade dimensioner i en Team Europa-strategi. Parlamentet välkomnar tillkännagivandet av ett finansieringspaket på 10 miljarder euro för att påskynda investeringarna i Aseanländernas infrastruktur, särskilt när det gäller den gröna omställningen och hållbar konnektivitet.

5. Europaparlamentet välkomnar att ledarna för EU och Asean återigen har bekräftat sin ömsesidiga respekt för principerna om staters suveränitet och territoriella integritet i enlighet med FN-stadgan. Parlamentet upprepar att Rysslands anfallskrig mot Ukraina är en uppenbar kränkning av internationell rätt. Parlamentet välkomnar att Malaysia röstade för FN:s resolutioner till stöd för Ukraina, inklusive resolutionen med krav på att Ryssland omedelbart, fullständigt och villkorslöst ska dra tillbaka alla sina militära styrkor från Ukrainas territorium inom landets internationellt erkända gränser. Parlamentet uppmuntrar Malaysia att främja respekten för internationell rätt, stödja Ukraina och inta en tydlig hållning mot Rysslands anfallskrig mot Ukraina, även inom ramen för Asean.

6. Europaparlamentet konstaterar att Sydostasien är en av världens mest riskutsatta regioner när det gäller effekterna av den globala uppvärmningen. Parlamentet ser fram emot sammankallandet av den första ministerdialogen mellan Asean och EU om miljö och klimatförändringar under 2023. Parlamentet noterar att diskussionen om palmolja har varit en utmaning i förbindelserna mellan EU och Malaysia.

Partnerskaps- och samarbetsavtalet mellan EU och Malaysia

7. Europaparlamentet välkomnar att partnerskaps- och samarbetsavtalet har ingåtts med Malaysia. Parlamentet anser att detta partnerskaps- och samarbetsavtal utgör en solid rättslig ram för att ytterligare stärka långvariga bilaterala politiska och ekonomiska förbindelser och för att diskutera frågor av regional och global betydelse såsom främjande av demokrati, mänskliga rättigheter och internationell rättvisa, förstärkning av den internationella ramen för icke-spridning av massförstörelsevapen, terrorismbekämpning samt bekämpning av korruption med flera.

8. Europaparlamentet understryker att ett modernt och framtidsorienterat partnerskaps- och samarbetsavtal måste tillhandahålla en ambitiös ram för samarbetet i kampen mot klimatförändringarna samt för främjandet av jämställdhet och kvinnors rättigheter. Parlamentet uppmanar EU att vid genomförandet av partnerskaps- och samarbetsavtalet sätta dessa aspekter i centrum för förbindelserna mellan EU och Malaysia.

9. Europaparlamentet uppmanar de malaysiska myndigheterna att ändra de diskriminerande nationalitets- och medborgarskapslagarna, som undergräver kvinnors grundläggande mänskliga rättigheter, och att vidta effektiva åtgärder för att ta itu med diskrimineringen av kvinnor på arbetsplatsen, inbegripet diskriminering när det gäller tillgång till sysselsättningsmöjligheter och behandling, avsaknad av mammaledighet och ojämlika löner mellan män och kvinnor.

10. Europaparlamentet uppmanar parterna att åta sig att stödja genomförandet och efterlevnaden av inhemsk lagstiftning om företagens tillbörliga aktsamhet och ansvarsskyldighet, att komma överens om mer specifika skyldigheter mot bakgrund av hållbarhetsbedömningar, att utbyta relevant information såsom antalet utredningar och kontroller som gjorts och antalet verkställighetsåtgärder som vidtagits och att tillhandahålla utbildning eller tekniskt stöd till företag om företagens tillbörliga aktsamhet och ansvarsskyldighet.

11. Europaparlamentet betonar att parterna är överens om att samarbeta inom vetenskap, teknik och innovation samt inom grön teknik, energi och transport.

12. Europaparlamentet påminner om att partnerskaps- och samarbetsavtalet bekräftar parternas åtagande att främja hållbar utveckling, samarbeta för att ta itu med utmaningar med koppling till klimatförändringarna och globaliseringen och bidra till de internationellt överenskomna utvecklingsmålen, särskilt att stärka det globala partnerskapet för utveckling som förnyades i Agenda 2030 för hållbar utveckling. Parlamentet uppmuntrar båda parter att öka sina ansträngningar för att ta itu med klimatförändringarnas effekter genom att anta och genomföra en effektivare klimatpolitik för energiomställning och utfasning av fossila bränslen.

13. Europaparlamentet framhåller parternas åtagande att stärka samarbetet för att ta itu med frågor som rör begränsning av och anpassning till klimatförändringar inom ramen för FN:s ramkonvention om klimatförändringar. Parlamentet betonar att genomförandet av tillämpliga multilaterala miljöavtal, inbegripet Parisavtalet, bör beaktas i all verksamhet som parterna bedriver inom ramen för partnerskaps- och samarbetsavtalet.

14. Europaparlamentet betonar att Malaysia står inför en ökande miljöförstöring i många regioner, bland annat avskogning, förlust av biologisk mångfald samt luft- och vattenföroreningar. Parlamentet uppmanar eftertryckligen båda parter att i sitt samarbete lägga ett viktigt fokus på att lösa dessa problem.

15. Europaparlamentet välkomnar att partnerskaps- och samarbetsavtalet stöder främjandet av utbildning och kulturellt samarbete, inbegripet personliga kontakter.

16. Europaparlamentet betonar att det i artikel 1.1 i partnerskaps- och samarbetsavtalet föreskrivs att de mänskliga rättigheterna, respekten för stärkandet av demokratiska principer, rättsstatsprincipen och god samhällsstyrning utgör väsentliga delar av partnerskaps- och samarbetsavtalet. Parlamentet efterlyser ett stärkt bilateralt samarbete för att främja och skydda mänskliga rättigheter, särskilt när det gäller utbyte av bästa praxis, utbildning om mänskliga rättigheter, inrättande av en meningsfull och brett upplagd dialog om mänskliga rättigheter och samarbete inom relevanta FN-organ för mänskliga rättigheter. Parlamentet lovordar mot bakgrund av detta Malaysia för att ha utfärdat en stående inbjudan till FN:s människorättsråds särskilda förfaranden den 26 februari 2019. Parlamentet uppmanar Malaysia att bjuda in FN:s särskilda rapportör för människorättsförsvarares situation till ett landsbesök.

17. Europaparlamentet uppmanar på nytt de malaysiska myndigheterna att upphäva den alltför omfattande lagen om uppvigling och se till att all lagstiftning, inklusive lagen om förhindrande av terrorism, lagen om tryckerier och publikationer, lagen om kommunikationer och multimedia, lagen om fredliga sammankomster samt andra relevanta bestämmelser i strafflagen, överensstämmer med internationella normer om yttrande- och föreningsfrihet och skydd av de mänskliga rättigheterna. Parlamentet uppmanar på nytt de malaysiska myndigheterna att underlätta fredliga sammankomster och garantera säkerheten för alla deltagare och deras yttrandefrihet.

18. Europaparlamentet upprepar sin oro över antagandet av lagen om det nationella säkerhetsrådet 2016, som ger det nationella säkerhetsrådet och säkerhetsstyrkorna extraordinära befogenheter. Parlamentet upprepar sin uppmaning till de malaysiska myndigheterna att upphäva denna lag, som strider mot internationella människorättsnormer. Parlamentet betonar att behovet av att skydda den nationella säkerheten inte kan bortse från skyldigheten att skydda medborgerliga och politiska rättigheter.

19. Europaparlamentet upprepar sin uppmaning till de malaysiska myndigheterna att ratificera och genomföra viktiga internationella konventioner om mänskliga rättigheter, däribland den internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter, den internationella konventionen om ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter, den internationella konventionen om avskaffande av alla former av rasdiskriminering och Romstadgan för Internationella brottmålsdomstolen.

20. Europaparlamentet uppmanar Malaysias regering att snarast ratificera och genomföra alla grundläggande ILO-konventioner, bland annat om föreningsfrihet och skydd för organisationsrätten (nr 87), om diskriminering (nr 111) och om arbetsmiljö (nr 155). Parlamentet välkomnar Malaysias ratificering nyligen av 2014 års protokoll till 1930 års konvention om tvångsarbete. Parlamentet uppmanar eftertryckligen Malaysias regering att beslutsamt agera mot tvångsarbete, inbegripet övergrepp mot hushållsanställda, och förbjuda arbetsgivare att behålla pass utan arbetstagarnas samtycke. Parlamentet uppmuntrar de malaysiska myndigheterna att öka sina insatser för att identifiera offer för människohandel bland kinesiska arbetstagare inom infrastrukturprojekt som är knutna till den kinesiska regeringen.

21. Europaparlamentet uttrycker sin oro över situationen för religiösa och etniska minoriteter och ursprungsbefolkningar i landet. Parlamentet uppmuntrar de malaysiska myndigheterna att tillhandahålla en övergripande ram för skydd och stöd till alla minoritetsgrupper och ursprungsbefolkningar i landet, med vederbörlig respekt för deras grundläggande rättigheter, inbegripet religionsfrihet och kulturella rättigheter.

22. Europaparlamentet fördömer den utbredda diskrimineringen av hbtqi+-personer. Parlamentet uppmanar Malaysias regering att snabbt anta en rättslig ram för att skydda hbtqi+-personer mot diskriminering, med full respekt för de grundläggande rättigheterna och i linje med internationella normer.

23. Europaparlamentet uttrycker sin oro över situationen för flyktingar i Malaysia, särskilt när det gäller frihetsberövande och deportering av flyktingar och asylsökande till länder där de riskerar att utsättas för allvarliga människorättskränkningar, däribland rohingyaflyktingar. Parlamentet fördömer den summariska utvisningen av tusentals medborgare från Myanmar utan att bedöma deras asylansökningar eller andra skyddsbehov, vilket strider mot principen om non-refoulement. Parlamentet uppmanar de malaysiska myndigheterna att omedelbart stoppa tvångsdeporteringar och att snarast ge FN:s flyktingkommissarie tillträde till förvarsenheter för migranter. Parlamentet upprepar sin uppmaning till de malaysiska myndigheterna att underteckna och ratificera FN:s flyktingkonvention från 1951 och dess protokoll från 1967.

24. Europaparlamentet understryker att migrationssamarbetet måste genomföras med full respekt för internationell rätt. Parlamentet uppmanar EU att främja, respektera och skydda internationella människorättsnormer, särskilt principerna om non-refoulement och frivilligt återvändande, i sitt migrationssamarbete med Malaysia.

25. Europaparlamentet lovordar Malaysia för att landet avskaffat den obligatoriska tillämpningen av dödsstraffet. Parlamentet uppmanar Malaysias regering att upprätthålla det officiella moratoriet för alla avrättningar till dess att dödsstraffet helt avskaffats och alla dödsdomar omvandlats.

26. Europaparlamentet uppmanar de malaysiska myndigheterna och EU att på ett meningsfullt sätt involvera det civila samhället, fackföreningar och människorättsförsvarare i genomförandet av detta avtal.

27. Europaparlamentet betonar att frågor rörande de mänskliga rättigheterna behöver beaktas under alla förhandlingar med Malaysia,

28. Europaparlamentet betonar att EU:s frihandelsavtal innehåller ”underlåtenhetsklausulen” som leder till upphävande av handelsförmåner i händelse av överträdelser av partnerskaps- och samarbetsavtalens väsentliga delar.

o

o o

29. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet, kommissionen, medlemsstaternas regeringar och parlament samt Malaysias regering och parlament.